

Prof. dr hab. Jacek Waluk

Wydział Matematyczno-Przyrodniczy.

Szkoła Nauk Ścisłych

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa

oraz

Instytut Chemii Fizycznej PAN, Warszawa

Warszawa, 12.3.2016

Recenzja o Kandydacie

w związku z wszczęciem postępowania w sprawie nadanie profesorowi Yukihiro Ozaki tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego

Profesor Yukihiro Okazaki jest chemikiem - spektroskopistą o ogromnym dorobku naukowym w dziedzinie bardzo szeroko pojętej spektroskopii oscylacyjnej. Składa się nań prawie osiemset publikacji, cytowanych ponad szesnaście tysięcy razy. Sześćdziesiąt z nich cytowanych było ponad sześćdziesiąt razy, co daje rzadko spotykany indeks Hirscha. Ponad czterdzieści publikacji to prace przeglądowe. Był autorem lub edytorem ośmiu pozycji książkowych. Wielokrotnie bywał zapraszany do wygłaszania wykładów na międzynarodowych konferencjach. Sam był także organizatorem i członkiem komitetów organizacyjnych konferencji poświęconych nowoczesnej spektroskopii oscylacyjnej i spektroskopii ramanowskiej. Pełnił ważne funkcje w Japońskim Towarzystwie Spektroskopowym (prezydent) i Japońskim Stowarzyszeniu Chemii Analitycznej (wiceprezydent). Reprezentował Japonię w międzynarodowych organizacjach, takich jak *Federation of Analytical Chemistry and Spectroscopy Societies*, *International Near-Infrared Spectroscopy Council*, był przez cztery lata prezydentem *Asian Near-Infrared Spectroscopy*

Consortium. Zasiadał w radach redakcyjnych wielu czasopism, między innymi *Applied Spectroscopy*, *Journal of Raman Spectroscopy*, *Vibrational Spectroscopy*, czy *Journal of Molecular Structure*.

Początek kariery naukowej profesora Ozaki to studia na Uniwersytecie w Osace, gdzie w roku 1975 uzyskał magisterium, a już trzy lata później obronił doktorat w dziedzinie chemii fizycznej i nieorganicznej. Następne dwa lata spędził pracując w National Research Council of Canada w Ottawie. Po powrocie do Japonii pracował w Tokio, w Jikei University School of Medicine. Od roku 1989 związany jest z Kwansai Gakuin University w Nishinomiya, nie tylko jako profesor: w latach 2006-2010 był dziekanem *School of Science and Technology*, a obecnie jest wiceprezydentem uniwersytetu oraz członkiem *Administrative Trustee*. Pracował także jako *visiting professor* w Princeton (1993) oraz na japońskim Saga University.

Za swoje osiągnięcia naukowe profesor Ozaki bywał wielokrotnie nagradzany i odznaczany. Ma w dorobku aż sześć międzynarodowych nagród w dziedzinie spektroskopii oscylacyjnej i tyle samo wyróżnień japońskich. Jest profesorem honorowym uniwersytetów w Chinach, przyznano mu nagrody w Indiach, Chinach, Kazachstanie oraz – dwukrotnie – w Polsce. W roku 2009 otrzymał Złoty Medal Uniwersytetu Wrocławskiego, a z okazji obchodów 650-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego odznaczony został srebrnym medalem „Plus ratio quam vis”.

Spektroskopia – dziedzina, której poświęcił swe życie naukowe profesor Ozaki – to z jednej strony „czyste” badania podstawowe, a z drugiej dziesiątki przykładów ich praktycznych zastosowań, choćby takich jak lasery, fotowoltaika, czy telefonia komórkowa. Śledząc dorobek profesora Ozaki, nie sposób nie zauważyć, jak umiejętnie potrafi on łączyć oba te wątki w swojej działalności. Za przykład posłużyć tu mogą tytuły dwóch prac, obu opublikowanych w tym samym roku (2000): (i) *Generalized two-dimensional correlation*

spectroscopy; (ii) Characterization of visible spectral intensity variations of wholesome and unwholesome chicken meats with two-dimensional correlation spectroscopy.

O wszechstronności zainteresowań profesora Ozaki świadczy tematyka jego obecnych projektów badawczych. Poświęcone są one zarówno rozwojowi nowoczesnych metod spektroskopowych - takich jak technika wzmocnionego przez powierzchnię rozpraszania ramanowskiego, metody obrazowania przy użyciu promieniowania podczerwonego, spektrometria w obszarze dalekiego ultrafioletu, techniki chemometrii i analizy spektralnej - jak i możliwościom wykorzystania ich w praktyce, do badania obiektów ważnych nie tylko dla chemii, lecz także dla biologii i medycyny (białka) czy też inżynierii materiałowej (polimery).

W kontekście niniejszej recenzji niezwykle istotne są dane dotyczące współpracy profesora Ozaki z ośrodkami polskimi, Uniwersytetem Jagiellońskim w szczególności. A jest to współpraca długoletnia, ugruntowana, owocna, dobrze udokumentowana, a wreszcie ciągle rozwijana. Zainicjowana jeszcze w latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku nieformalnymi kontaktami z J. Twardowskim, przerodziła się w regularną współpracę z grupami badawczymi profesorów Leonarda Proniewicza, Edyty Proniewicz (*de domo* Podstawka) oraz Marka Wójcika. Pracownicy tych zespołów odbywali staże w grupie profesora Ozaki; on z kolei gościł w Krakowie. Wynikiem dotychczasowej współpracy są dwadzieścia dwie publikacje opublikowane w latach 2004-2015.

Jak dowiedziałem się z dostarczonym mi materiałów, profesor Ozaki planuje zintensyfikowanie współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim poprzez wspólne wystąpienie grantowe z grupą prof. Małgorzaty Barańskiej do Japan Society for the Promotion of Science.

5
6

Kontakty profesora Ozaki z Polską nie ograniczają się tylko do Krakowa. Od lat współpracuje on z Uniwersytetem Wrocławskim, czego wynikiem są liczne prace współautorstwa prof. Mirosława Czarneckiego i Bogusławy Czarnik-Matusiewicz.

Obie wyżej wymienione uczelnie doceniły już znaczenie współpracy z profesorem Ozaki, honorując go odznaczeniami, o których wspomniałem wyżej. Biorąc pod uwagę dorobek i rangę naukową profesora Ozaki oraz jego zasługi we współpracy z polskimi ośrodkami naukowymi, sądzę, że podjęta na wniosek Wydziału Chemii UJ decyzja Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 27 stycznia 2016 roku w sprawie wszczęcia postępowania w sprawie nadanie profesorowi Yukihiro Ozaki tytułu doktora *honoris causa* Uniwersytetu Jagiellońskiego jest dobrze umotywowana. Rekomenduję dalsze postępowanie w tej sprawie.

Jacek Waluk

